

Stockholm 2025-10-28

Diarienummer S2025/01575

Till Socialdepartementet

Remiss avseende:

Promemoria Förordningsförslag med anledning av kommande tandvårdsreformer

Inledning

Sveriges Tandhygienistförening, STHF, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslagen. STHF är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3300 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

STHF anser att det är avgörande att ställa höga krav på verksamheter som bedriver tandvård, för att säkerställa kvalitet och patientsäkerhet. Samtidigt vill vi uppmärksamma risken att förändrade regelverk kan få oavsiktliga negativa konsekvenser för mindre, seriösa vårdgivare inom tandvården. Om nya krav medför höga inträdeströsklar och ökad administrativ eller ekonomisk belastning, finns en betydande risk att dessa aktörer inte längre ser någon möjlighet att fortsätta sin verksamhet. Det kan även avskräcka framtida tandhygienister till att etablera sig som egna företagare inom tandvården. Om mindre privata vårdgivare trängs undan riskerar vi en utveckling där tandvårdsmarknaden domineras av stora bolag – något som på sikt kan begränsa mångfalden och valfriheten för patienterna.

Det råder i dag en akut brist på tandhygienister i stora delar av landet, vilket påverkar både munhälsa, folkhälsa och inte minst patientsäkerhet. För att säkra en långsiktig kompetensförsörjning måste yrket vara attraktivt att både utbilda sig till och stanna kvar i. Ett långt yrkesliv kräver därför strukturerade möjligheter till karriärutveckling och livslångt lärande.

Att Sveriges befolkningen har en munhälsa i världsklass bygger på ett tydligt strategiskt förebyggande och hälsofrämjande arbete i tandvården. Där

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

offentlig och privat tandvård har bidragit till att stärka tandvårdens tillgänglighet, kvalitet och effektivitet samt fortsätter att utgöra en central del av dess framgång. STHF ser det som ytterst viktigt att fortsatt främja detta.

STHF vill betona att den samverkan som redan finns idag mellan myndigheter bör stärkas ytterligare för att göra kontrollerna mer effektiva. Detta kräver resurser, främst personella, för att kunna utföra sina uppdrag. Att tillföra myndigheter personella resurser för att regelbundet besöka tandvårdsföretag oavsett organisationsform skulle dessutom avslöja bristande lokaler, utrustningar, kompetens eller hygienrutiner och därmed stärka patientsäkerheten.

STHF ser med oro på omfattningen av tandvårdens administrativa börda i ett redan komplext system. Det är viktigt att ambitionen här är att den löpande administrativa bördan för vårdgivare och behandlare inte ska öka eftersom det riskerar att mindre resurser kan läggas på det patientnära arbetet, vilket i sin tur riskerar att påverka vårdkvalitet och tillgänglighet negativt.

STHF vill lyfta att uppgiftsinhämtning inte bör göras mer omfattande än behovet och för skyddet av den enskildes personliga integritet hålla insamlingen av skyddsvärda uppgifter till ett minimum. Fördelarna, som ett utlämnande av eller tillgång till uppgifter ger, måste alltid vägas mot de nackdelar som inhämtningen kan medföra.

STHF understryker att reformen om tiotandvård innebär omfattande och komplexa förändringar som kräver god förankring och gedigen kunskap ute i verksamheterna. STHF är därför kritisk till det stressade införandet av tiotandvårdsreformen och det föreslagna ikraftträdandet av förordningsförslagen redan till årsskiftet. För att säkra genomförandet från start krävs omfattande informations- och utbildningsinsatser.

STHF framhåller även behovet av en tidig och tydlig uppföljning samt utvärdering av reformens konsekvenser för både patienter och personal.

Sveriges Tandhygienistförenings kommentarer till promemorian

5. Avgift för anslutning till det elektroniska systemet.

STHF bedömer att det är skäligt att införa en avgift i samband med anslutning till Försäkringskassan, men understryker dock vikten av att berörda myndigheter ges tillräckliga personella resurser för att kunna fullgöra sitt tillsynsansvar. STHF ställer sig tveksam till nivån på avgiften – införandet av nya avgifter bör ske utifrån ett helhetsperspektiv där även andra avgifter, som uppstår genom förändrade regelverk för tandvården, tas i beaktande.

STHF vill också lyfta att det är viktigt att system som skapas för kontroller är utformade för att gälla både offentliga och privata aktörer.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

6. Innehållet i ansökan om tillstånd att bedriva privat tandvårdsverksamhet.

STHF ser positivt på att förslaget bedöms kunna bidra till en högre kvalitet i vården samt ökad patientsäkerhet. Samtidigt finns flera oklarheter i hur tillståndsprocessen faktiskt ska fungera i praktiken. Framför allt behöver det klargöras vad den slutliga avgiften för ansökan blir.

Vidare behöver det tydliggöras hur tillståndsprocessen påverkar möjligheten till verksamhetsöverlåtelser och nyetableringar. Om verksamhet inte får bedrivas förrän tillstånd beviljats och handläggningstiden hos IVO dröjer, riskerar detta att leda till avbrott i verksamheten och förseningar i samband med ägarbyten. Det kan i sin tur få betydande ekonomiska konsekvenser, särskilt för mindre aktörer.

Slutligen vill STHF lyfta vikten av att kravet på ekonomisk bärighet beaktas utifrån förutsättningarna för nystartade verksamheter. Ett krav på ekonomisk stabilitet innan patientunderlag finns riskerar att i praktiken utgöra en form av etableringskontroll, vilket inte bör vara syftet med tillståndsprövningen.

8. Vårdgivarens uppgiftsskyldighet till Försäkringskassan.

STHF stödjer förslaget.

9. Ytterligare uppgifter om behandlare till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket för analys.

STHF ser ett värde i att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) får tillgång till relevanta uppgifter för analys och uppföljning av tandvårdens utveckling. Samtidigt vill STHF lyfta vissa risker och begränsningar kopplade till användningen av dessa uppgifter i syfte att mäta produktivitet.

Produktivitet i vården är generellt svår att mäta kvantitativt, eftersom både behandlingarnas innehåll och deras komplexitet varierar avsevärt – mellan patienter såväl som mellan behandlare. En liknande behandling kan kräva olika mycket tid och resurser beroende på patientens individuella behov, något som inte alltid fångas i statistiska sammanställningar.

Det finns en påtaglig risk att detaljerad uppgiftsinsamling skapar en falsk precision, där antalet åtgärder eller besök tolkas som direkta indikatorer på effektivitet, trots att den nödvändiga kontextuella informationen saknas.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

10. Fler uppgifter och ett utökat ändamål för prisuppgifter till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket.

STHF Stödjer förslaget

11. Medicintekniska produkter som används ska uppfylla EU-rättsliga krav.

STHF ser positivt på ambitionen, men vill betona att regelverket riskerar att leda till begränsade valmöjligheter och på sikt innovation.

12. Indexering av beloppsgränser inom allmän tandvårdsersättning.

STHF anser att det är ändamålsenligt att behålla den nuvarande ordningen där Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) har bemyndigande att fastställa beloppsgränser och ersättningsnivåer för tandvårdsersättningen. Att ändra ansvarsfördelningen för ersättningsnivåer skulle riskera att försvaga systemets stabilitet och förutsebarhet. Med dagens system kan TLV anpassa ersättningar vid förändrade behandlingsmetoder, ny teknik eller kostnadsstrukturer.

13. Övre åldersgränsen för förhöjt allmänt tandvårdsbidrag.

STHF stödjer förslaget.

För Sveriges Tandhygienistförening

Fouzieh Eliassy, Ordförande STHF

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477